

بررسی ارتباط سرمایه در گردش و عملکرد شرکت های پذیرفته شده

در بورس اوراق بهادار تهران

دکتر مجمدرضا راز دار^۱، اکرم نوری زاده^{۲*}، مریم جوشنی خیبری^۳

۱- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قاینات، mr2razdar+qm@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد قاینات، Akram_an64@yahoo.com

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد قاینات، Mm_Joshani_8@yahoo.com

چکیده

سرمایه از مهم ترین عوامل تجارت بوده و بزرگ ترین وسیله جلب منفعت است. هر شرکت باید دارای سرمایه باشد، تا بتواند نتیجه ای از عملیات خود که تجارت است برده و منتفع شود. اهمیت شرکت های تجاری را از سرمایه آنها می توان درک کرد. در گذشته به سرمایه فقط از منظر مالی نگریسته می شد، اما امروزه سرمایه به انواع مختلف مثل سرمایه انسانی، مالی، سرمایه تکنولوژی و..... تقسیم می گردد. در این تحقیق ارتباط بین سرمایه در گردش و عملکرد شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران را مورد بررسی قرار داده است و با توجه به اینکه شرایط مالی ممکن است نقش مهمی در این رابطه داشته باشد چگونگی ارتباط بین سطح بهینه سرمایه در گردش با محدودیت های مالی آزمون شد. پژوهش حاضر از نظر هدف، از نوع کاربردی است و از نظر ماهیت و روش، توصیفی و از نوع همبستگی است. این تحقیق رابطه بین متغیرهای مورد نظر را بر مبنای اطلاعات گذشته آزمون می کند. نمونه مورد نظر شامل ۸۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، طی دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ است. کیوتوبین به عنوان مولفه عملکرد شرکت و از چرخه تجاری خالص به عنوان معیار سرمایه در گردش استفاده شده است و متغیرهای نسبت سود تقسیمی، پوشش بهره، شاخص WW، شاخص KZ و جریان وجه نقد معیارهای محدودیت مالی می باشد. به منظور آزمون فرضیه ها از تجزیه و تحلیل رگرسیونی با استفاده از روش داده های تابلویی (اثرات ثابت) بهره گرفته شده است. نتایج به دست آمده بیانگر این است که بین سرمایه در گردش و عملکرد شرکت رابطه یو شکل معکوسی وجود دارد و سطح بهینه سرمایه در گردش برای شرکت هایی که محدودیت های مالی (غیر از پوشش بهره) بیشتری دارند، کمتر است. براین اساس پیشنهاد می شود با استقرار یک سیستم مدیریت سرمایه در گردش بهینه که با مدیریت دریافت ها و پرداخت ها و کنترل محدودیت های مالی، از ورشکستگی جلوگیری شود.

واژه های کلیدی: سرمایه در گردش، عملکرد شرکت ها، محدودیت های مالی، شرکت های پذیرفته شده، بورس اوراق بهادار تهران

۱- مقدمه

۱-۱- بیان مسأله

سرمایه در گردش بخشی از سرمایه شرکت را شامل می شود که نقش خون را در رگ های شرکت دارد [۲۱]. سرمایه در گردش به عنوان نیرویی حیات بخش برای هر واحد اقتصادی به شمار می رود و باید به مدیریت آن به عنوان عملکرد مهمی در مدیریت توجه شود. سرمایه در گردش عامل بسیار مهمی برای حفظ نقدینگی، بقاء، پرداخت بدهی و سودآوری در کسب و کار است [۲۸]. در صورتی که سرمایه در گردش ضعیف شود، شرکت به سختی می تواند شکوفا ماند و به فعالیت خود ادامه دهد. نبود سرمایه در گردش کافی به عنوان یک علت اصلی ورشکستگی واحدهای تجاری کوچک، در بسیاری از کشورهای در حال توسعه و پیشرفته قلمداد می شود [۲۷]. سرمایه در گردش، نیازهای مالی کوتاه مدت واحد تجاری را برآورده می کند و